

- впровадження інноваційних технологій у будівельну галузь.

Будівельним компаніям потрібно будувати ефективні відносини з такими організаціями, як банки, науково-дослідні центри, транспортно-логістичні та страхові компанії, інформаційні органи та ін. підприємства. Особливістю підприємств будівельної галузі є те, що вони дуже чутливі до факторів макроекономічного середовища. Ось чому головним завданням забезпечення ефективності будівництва операції в цілому є мінімізація негативного впливу зовнішнього середовища за допомогою стратегічного управління.

Вийти з кризового стану можливо лише за допомогою поєднання ефективних державних регулюючих заходів та стратегічно продуманої діяльності будівельних компаній.

МЕТОДИ НОРМУВАННЯ ПРАЦІ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ

Кириченко А.Ю., Канєєва А.С.

Науковий керівник – Прасол В.М., доцент

В ринкових умовах, для забезпечення ефективності виробництва та конкурентоспроможності підприємства, важливо оптимізувати всі задіяні ресурси, у тому числі трудові.

Головним чинником оптимізації трудових ресурсів на підприємстві, а також важливою ланкою як технологічної та організаційної підготовки виробництва, так і оперативного управління ним виступає формування норм праці.

У загальному визначенні нормування праці – це вид діяльності з управління підприємством, спрямований на встановлення оптимальних співвідношень між витратами та результатами праці, а також між чисельністю працівників різних груп та кількістю одиниць обладнання [1].

Управлінський персонал підприємства включає в себе керівників, спеціалістів та технічних виконавців. Праця кожного з них визначається координацією, плануванням, контролем, підготовкою та організацією управління виробництвом, в наслідок чого об'єктом нормування стають саме функції управління [2].

При нормуванні праці в сфері управління використовують розрахункові і дослідницькі методи, за допомогою яких здійснюється аналіз використання робочого часу висококваліфікованими фахівцями і визначається трудомісткість конкретних видів робіт з урахуванням змісту праці.

За допомогою фотографії і хронометражу вивчаються усі види робіт, їх структура і витрати робочого часу. Після цього визначаються усереднені показники, які є нормативами.

З урахуванням всього різноманіття видів робіт в сфері управління виділяють 5 видів нормативів: норми часу, норми чисельності, норматив керованості, норматив співвідношення чисельності різних категорій.

Застосування нормативів залежить від категорій управлінського персоналу, зокрема для керівників вищого рівня визначена норма підпорядкованості, тобто число підлеглих ланок апарату управління, що складає від 5 до 10 підрозділів[3].

Для лінійних керівників при визначенні норми підлеглості додатково враховується ступінь централізації функціональних служб. Для функціональних керівників число підлеглих їм працівників визначається складністю і трудомісткістю управлінських процесів.

Основні методи нормування праці керівників і спеціалістів представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Методи нормування праці керівників та спеціалістів

Метод	Спосіб застосування
Метод аналогів	нормативи витрат часу встановлюються за аналогією з провідними компаніями
Метод прямого нормування	використовуються для визначення нормативів постійно повторюваних функцій та робіт
Методи непрямого нормування	враховують вплив різних чинників на навантаження управлінського персоналу, спеціалістів та службовців

Отже, визначення норм управлінської праці дозволяє раціоналізувати процеси розподілу та кооперації праці, ефективно використовувати матеріальні стимули, вдосконалити системи і методи організації трудових процесів, найбільш повно використовувати професійний потенціал керівників, розробляти прогресивні технології. [4]

Список використаних джерел

5. Офіційний сайт [Електронний ресурс] - Режим доступу : https://pidruchniki.com/18300503/ekonomika/normuvannya_pratsi – НОРМУВАННЯ ПРАЦІ
6. Офіційний сайт [Електронний ресурс] - Режим доступу : https://stud.com.ua/22953/ekonomika/upravlinskiy_personal - Управлінський персонал
7. Офіційний сайт [Електронний ресурс] - Режим доступу : <https://studfile.net/preview/5285218/page:7/> - Методи нормування управлінської праці
8. Офіційний сайт [Електронний ресурс] - Режим доступу : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/8_2018/40.pdf-Нормування та регламентація праці керівників та спеціалістів як засіб раціонального використання робочого часу.